

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF FRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськ. Робітнич. Домі, на розі вулиць Фрічард і МакГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

ЗАМІТКИ НА ТЕМУ ДНЯ.

БРІЯНОВА ГОРА ВРОДИЛА МИШ.

На останній сесії Ліги Націй французький прем'єр Бріан запропонував на сіданок представників 27-ми держав Європи, що прийшли на конференцію Ліги Націй і на закуску піднім свій проект створення "Злучених Держав Європи". Цей проект "Злучених Держав Європи" Бріан давно вже вносив під своїм імперіалістичним серпанком. В часі роздор'я між американським і англійським імперіалізмом Бріан придбав своєму проекту симпатію Чемберлена, Бріан-Чемберлен планували "Злучити Держави Європи" протиставити об'єднаний фронт європейського капіталу одностайно і капіталові американському і Радянському Союзів.

Зараз ситуація змінилася. МакДоналд постановив помилити американський і англійський імперіалізм і Гоголь Бріана про "Злучені Держави Європи" залишився без відповіді.

З прихильності до господарів, що запросив їх на сіданок, дипломати 27-ми держав висловили свою готовність "співучаюче розглянути ініціативу Франції й передати це питання на розглянення своїх урядів". Але орган англійської партії праці, отже орган уряду МакДоналда, "Дейлі Геральд" назвав цей план Бріана "прохаканською спробою суперництва з політичними і економічними витворами інших країн світу".

Які "інші країни світу" мав на думці "Дейлі Геральд", Радянський Союз, чи стванія між МакДоналдом і Гугером годі сказати. Однак стовіше "Дейлі Геральд" до плану Бріана — це осиковий клоп в мотилу вішалника.

А ЩО ВИ НА ЦЕ СКАЖЕТЕ ПАНЕ РЕДАКТОРЕ "УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ"?

Коли "Український Голос" вчить українських робітників ненавидіти польських робітників, які разом працюють в майнах, лісах, фабриках, разом борються з визиском і один другим допомагають, то чому ж "Укр. Голос" ніколи ані словом не згадає про тих українських панів і егомосців, які не тільки багатіють за польськими воеводами, але ще й доносять польсько-шляхетській владі на організованих українських робітників і селян.

Польська селянська газета "Самомоц Хлопська" містить цікавого документа — донос українського попа І. Шевчика, з села Болехівці, на українських селян і студентів того самого і сусідніх сіл до польського коменданта в Дрогобичі. Подаємо цей документ дослівно в українській мові:

"Вельмишановний пане Коменданте! Може втручаюся не в свої справи, але людина є людиною, і шкода мені тих людей, над якими мені довірено опіку! Прошу звернути більшу увагу на потайну роботу тутешніх (комуністів) селян — бо чепер вакацій, — а цілою душею, й, так би мовити, дружною руйнівничою працею студент Дмитро Пушак, дуже небезпечний агітатор.

22. липня в домі його батька відбулася таємна збрания рано між 10—12 в неділю.

Свої інтимні інформації подаю тільки Вельможному панові Комендантові і то таємно, приплатно. Мені їде про те, щоб стримати той розмах його руйнівничої роботи. На таємному зібранні буває: з Радянським студент Гринь Мухань та багато людей із Дельви й дуже багато з Болеховців. Прошу про мовчанку. Залишаюся з поважанням.

Болехівці, 25-7 — 1928 р.

(На листі пелатка постречує державної поліції в Дрогобичі)

Бачите, пане редакторе "Укр. Голосу", як український егомосць нікудеється тим українськими людьми, над якими йому довірено опіку? І хто ж то йому довірив опіку? Розуміється, польсько-шляхетський "вельмишановний пан комендант", якому він подає "інтимні інформації" про наради українських селян.

Чому ж ви, пане редакторе, радите українському робітничому ненавидіти польського робітника і дікоти ані слова не напишіть, як українські панів і підпанів та егомосців духовий, що духом і дієво споріднені з вами, доносять польським жандармам на українських селян?

Вірю, що у вас, пане редакторе, знайдеться місце в "Першесі редакції і адміністрації" відповісти на це запитання.

БЕЗ ПЕРЕСТАНКУ КРУТИТЬСЯМУТЬ КОЛЕСА.

Цілий світ "ахнув", як почув, що радянська влада видала закон про безперестаний тиждень праці. Нема вже "шкідлив пращою, а семей господу-богу твоєму" віддай. Пращою кожного дня, а відпочивай в той день, в який тобі приїде черга. Як почало, скажемо, крутитися колесо машини у фабриці, так і крутитися воно і в будні і в свято і в неділю. Ні, в свято і в неділю не крутиться, бо нема ні свято, ні неділі. Є лише дві — всі однакові: який був вчора, такий є нині, такий буде і завтра. Отак постановили в Радянському Союзі.

А відпочивати після черги, а не в неділю, чи свято. І не всім нараз відпочивати. В наслідок цього збільшиться виробництво — добування вугля, нафти, заліза, випробування

товарів, краще працюватимуть залізничі, кооперативи, державні установи. Кооперативна торгівля торгуватиме щодня, по установих працюватимуть без перерви. Навіть театри та кіно-театри мають пристосуватися до цього темпу життя.

Клопіт тільки великий буде полам і джам: вони не знають, коли їм працювати. Бо держава залишає тільки три свята на рік: 1. травня, 7. листопада і 22. січня. Отже дні, в які ніяк не випадає молитися, для яких ні молитов, ні псалмів не придумано і в які, а це найгірше, люди до церков не підуть.

Тяжко, тяжко, зажурилися вони, ксьондзи й рабини в Радянському Союзі — тяжко. Ніяк їм не пристосуватися до безперервного тижня чи року праці. Є певні вигляди, що цей безперервний тиждень праці перере полам палиниці, киші, сало, цукер і інші пожиточні річі.

КІЛЬКА ДОБРИХ ПРИКЛАДІВ.

ТІММІНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕЧИТАЛИ, ОБГОВОРИЛИ І ПІДТВЕРДИЛИ УХВАЛИ ЗІЗДУ.

Як треба поступати із звітами з'їзду своїх організацій прикладом можуть послужити відділи ТУРФДім і Жіночої Секції в Тіммінс. Ці відділи рішили, що членство не лише повинно знати ухвали своїх з'їздів, але й передискутувати їх, розяснити все, щоб всі членів і членкині не лише знали, які ухвали передано, але й чому. Тож повідомлення що до цього секретаря тіммінського відділу звучить:

"Всерайний з'їзд і ЦВК ТУРФДім рішили, щоб звіти де сього з'їзду перчитати на сільських зборах членства. Так наші відділи й поступили. Звіт читано в Тіммінс через п'ять вечерів — суботами. За п'ять вечерів було присутніх членів ТУРФДім 134, членкинь жіночого відділу 119, а членів РЗІ, які не є членами ТУРФДім 24. Отже разом при читанні звіту в тих п'ятих вечерах було 277 членів і членкинь. Читано й обговорювано майже всі ухвали десятого з'їзду ТУРФДім. Членів і членкинь брали участь в дискусії на всіма точками, що вирішені з'їздом. Товариші й товаришки погоджувалися зі всіма ухвалами. Протиників, або недоволених ухвалами з'їзду не було".

Це є добре. Таке повинні зробити всі відділи. Звіти друкуються не тільки на те, щоб їх читали дома, але щоб читали спільно на зборах, широко висловили як всі доклади, так і всі ухвали. Коли членство знає ухвали, то знатиме як їх виконувати.

ВЕНКУВЕРСЬКИЙ ВІДДІЛ СПЛАЧУЄ ДОВГІ СВОГО БУДИНКУ.

Другий добрий приклад, який заслугоє на звернення уваги — це стараних венкуверських товаришів сплатити довг свого новозбудованого Укр. Роб. Дому. Відділ ТУРФДім у Венкувер збудував свій будинок минулої осені, а відкрив його в зимі. Будинок гарний, контований, товариші зайшли в довг. Довг — це тигар, який хоч нікому на паєсах не дежить, але проте дуже муляє. Венкуверські товариші, порадившись як би то скорше того дову позбутися, сформували комітет сплати дову. До комітету приймається не тільки членів ТУРФДім, але й нечленів, які годяться щомісяця складати певну суму на сплату дову доти, доки цікавито його сплатиться. І вже той комітет числить 85 членів. За один рік венкуверські товариші сплатили \$9,125 дову, а до сплати мають ще \$12,875. Сума до сплати ще поважна, але коли товариші дали по-проводити справу таким самим темпом, то за півтора року не стане дову й півтора центя.

ВІДДІЛ В РІДЖАЙНІ Й ПРО СЕБЕ МАЄ ДЕШО СКАЗАТИ.

Відділ в Ріджайні ще минулого року продав свій старий будинок, який невідповідний був вже для провадження такої організаційної й культурно-освітньої роботи, яка, звичайно, провадиться в будинках ТУРФДім.

Ворогії тишилися, казали, що вже розбилися українські робітничі організації, вже вона продала свою хату й тепер й кінець. Але вітха була передчасна. Відділ купив два лоти землі в багатому краю місці, недалеко від центра міста і цього року збудував на ній прекрасний новий будинок, що коштує приблизно \$15,000.

Відкриття нового будинку відбулося 22. вересня 1929. Робітничою пришло на него громадою. Не дивлячись на те, що в околиці Ріджайні найгірше потерпіло збійка від посухи, а це дуже уємно відбилося й на місцевих роботах, робітничий в день відкриття зложило на сплату дову \$1,809.12. Зараз же по відкритті в новому будинку демонструвалися радянські фільми, які принесли 193.35. Отже в протягу кількох днів ріджайнські товариші зібрани на свій будинок \$2,002.47. Віримо, що організовані робітники в Ріджайні зуміють цього сезону залучити довкола своєї нової інституції і своєї праці і неорганізоване робітничтво і надкоженуть ту організаційну і культурно-освітню працю, яка залишилася позади за той час, як вони були без власного приміщення.

ЧОТИРИ БОМБИ У ЛЬВОВІ.

(Подаємо за львівськими газетами.)

В суботу, 7. ц. м. відбулося в Львові відкриття 9-тих з черги "Таргів Вєходніх". Цього дня вибухло у Львові 4 бомби. Польські газети вписують, що ці бомби підложила "Українська Військова Організація".

На вул. Понятовського. Около 2-ої години після полудня вул. Понятовського, яка веде на Таргі Вєходні, вертали з відкриття Таргів міністер промислу і торгівлі Квятковські, воевода Голуховські і інші представники влади. Нараз на хіднику вибух якийсь невеличкий пакунок. З пакунка почав видобуватися ідкий дим. Показалося, що це була бомба.

В хвилині вибуху переходив хідником український студент

Михайло Терещук. Він замітив предмет і схилився, щоб побачити, що в ньому знаходиться. Якраз тоді наступив вибух, і огонь поларив лице і руки Терещука. Пому закидають, що він не бомбу і випустив її з рук, коли бомба занато розірвалася.

На залізничному двірці. В 4-ій годині після полудня рознеслася на терені головничого двірця три детонації. Рівночасно в багажовому магазині вибухла пожежа. В огні згоріло 80 пакунків. Крім цього, огонь знищив ціле уряджене магазину. Кінець кишів, пожежна сторожа вгасила пожежу. Трикратна детонація, яка

попередила пожежу, наводять польські газети на думку, що між пакунками мусіла бути валізка з бомбою, і що вибух бомби був т. зв. хемічною експлозією, себто повстав наслідком сполуки сільного квасу з експозитивним набоями.

Замах на "Таргі Вєходні".

Третя бомба вибухла в адміністрації будинку "Таргів Вєходніх", який стоїть по лівій стороні в'їздової брами на площу. Бомба експлодувала ввечерю, коло 9-ої години. Вибух був такий сильний, що гучу чути було в цілому місті.

Бомба здемонтувала, цілковито головну салю. Вікна і двері повипадали. В салі була в часі вибуху касерка Марія Штрайтвуна, яка переписувала касу. Вона ранена тяжко в голову. Крім неї ранені декілька урядовців "Таргів" Романовські і возинні Станьковські. "Львовські Курер Поранили" з 9. вересня пише, що в касі згоріло 7 тисяч злотих.

Поліція думала спочатку, що бомбу кинув хтось через вікно і, користуючи з нічної темні, втік до Стрийського

КОЛЬОНІАЛЬНИЙ РОБІТНИЧИЙ РУХ ТА ДРУГА ТИХООКЕАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ.

(Докінчення.)

Під впливом подій на Китайсько-Східній залізничі, конференція відбулася під гаслом боротьби за воєнну безпеку. Правда, захоплення Китайсько-Східньої залізничі, воєнний стан в Манджурії і комбіновані поліційні заходи імперіалістичних урядів привели до зменшення кількості делегатів. Та від цього політичне значення й наслідки роботи владивостокської конференції не змінилися. Більш за те, можна сказати, що події на Китайсько-Східній залізничі, зменшивши склад з'їзду разом із тим надали особливого значення одному з основних пунктів порядку денного конференції — питанню про боротьбу з імперіалізмом і безпекою війни. Загарбання Китайсько-Східньої залізничі китайськими імперіалістами за звідками чужоземних імперіалістів надало цьому питанню в Владивостокі, де близькість воєнної загрози відчувається більше, ніж десь в іншому місці, — надзвичайно гострого характеру, зробиючи це питання більш актуальним, зрозумілим, чутливим. Воєнну небезпеку, про яку революційний робітничий рух попереджав світовий пролетаріат, і окремі підготування війни проти СРСР делегати й бачили і відчували безпосередньо і близько. Тому такі одиностайні й рішучі були їхні виступи. Уся націоналістична демагогія китайського уряду, підтримувана світовим буржуазною і реформістською пресою, й на мить не обдурила представників революційного професійного руху тихоокеанських країн. Устами цілого ряду делегатів і, зокрема китайських делегатів, конференція твердо заявила, що загарбання Китайсько-Східньої залізничі нанкинським урядом та китайськими мілітаристами однаково скеровані проти робітників СРСР, як і проти робітників Китаю та всього визвольного руху пригноблених народів і кляс Сходу. Це не національна боротьба між СРСР і Китаєм, а спільна боротьба трудящих СРСР і Китаю проти світового імперіалізму та його агентів — китайських імперіалістів, китайської реакції. Конфлікт на Китайсько-Східній залізничі не тільки не забє клика між робітничою клясою СРСР і Китаєм, а ще зближить їх шльвише, згуртує їх у спільний борецький рух з імперіалізмом, з уся-

парку. Після показалося, що бомбу приїс якийсь молодий чоловік іще рано до будинку Таргів Вєходніх і зробив так, що бомбу схвала касерка до каси. Іменно, рано до урядової касерки прийшов якийсь пан з слєфантною валікою і попросив її, щоб продавала по зниженій ціні білети для якоїсь студентської прогулянки. Касерка справила його до дирекції.

Молодий чоловік відійшов, але за хвилину вернув і, сказавши, що не застав директора, попросив її, щоб переходила йому валіку, доки він не приїде другий раз до директора. Касерка згодилася і поставила валіку під стіл. Після скінчення урядовання касерка пішла до дому, але забувши про валіку, не згадала про неї своїм словом наступниці. Тимчасом у валіці була бомба. Вона спокійно переждала під столом касерки до самого вечера і аж коло 9-ої години вибухла. У валіці були вибухові матеріали ідентичні з бомбою на залізничному двірці, отже експозитив набот і сільний квас.

Утворити масові профспілки можна також тільки тоді, коли робітничий авангард візьме до своїх рук оборону економічних інтересів пролетаріату і максимально допоможе селянству розгорнути аграрну революцію. Звідси зрозуміла величезна роль революційних профспілок, як порушувачів і провідної сили усього антиімперіалістичного руху. Звісно, ці спільні для всього Тихоокеанського басейну трє завдань і особливо те з них, що наданим найбільше працювала ця конференція — розвиток масового революційного профруху, — треба розв'язувати на практиці відповідно до всіх економічних політичних і культурних обставин в окремих країнах Тихоокеанського узбережжя. Рівень розвитку в таких країнах, як Китай, Індія, Філіппіни, Корея й Індо-Китай — неоднаковий. Але скрізь, як зазначила конференція, робітничий рух стоїть перед агрономічним білою терору та загибеллю реформізму всіх мастей у робітничий рух.

Особливу увагу конференція звернула на питання про організацію, розвиток і зміцнення червоних спілок в обставинах терору й несаєдальності, як і на питання роботи в жовтих спілках. Обєе питання конференція розв'язала позитивно, старанно обговоривши форми й методи роботи. Провід економічними боями робітничої кляси визнано за основну методу залучення робітників до революційного профруху.

Не применшуючи труднощів боротьби, переборення терору й несаєдальності революційного профруху на Сході, делегати різних країн разом з тим вказували на змієну в цілому на краєе обстанову. Профрух тихоокеанських країн виїшов із свого ізолюваного становища, з'єднався з СРСР і революційним профрухом імперіалістичних країн. В цілому ми маємо, на Сході, робітничий рух, що їде в гору і революціонується. І що ще особливо важливо та значуще те, що він збігається з радикалізацією робітничого руху в капіталістичних країнах Європи й Америки. Досі цього ніколи не було. Одночасно радикалізація робітничого руху на Заході й Сході дозволяє йому краще зв'язатися, надає більше погодженості й ударності всьому рухові.

Визнання безперечної досягнення тихоокеанського секретаріату за 2 роки існування його (успішна боротьба з реформістами, встановлення регулярного зв'язку з багатьма країнами, де революційний профрух є несаєдальний), конференція вказала й на слабкі сторони роботи секретаріату та й усюго революційного профруху крїт Тихого океану (недостатній провід економічною боротьбою, недостатній зв'язок із підприємствами, особливо великими, недостатня увага питаншам жіночої і дитячої праці, тощо). Всім цим питанням тихоокеанський секретаріат та революційні професійні організації, що гуртуються навколо нього, повинні надалі приділяти якнайбільше уваги.

Останньою вислухано доповідь про роль профспілок у соціалістичному будівничтві Радянського Союзу. Ця доповідь викликала величезний ентузіазм делегатів, що вимагали надрукувати її найголовнішими сідними мовами та розповсюдити по всіх країнах Тихого океану. "Звістку про велике соціалістичне будівничтво в СРСР делегати конференції понесли до своїх країн. Ця звістка змінисть увесь робітничий рух, посилює його бойовий рух і подєсерить сили тих, хто свідомо бореться за оборону СРСР і за міжнародну революцію" — ось такими словами висловив острій конференції один із її делегатів.

Л. Геллер.